

IT och Medicinsk teknik Vårdval primärvård version Cosmic

Bilaga 4

GÄLLER FÖR VERKSAMHET

Region Norrbotten

GODKÄNT DATUM

2025-01-20

DOKUMENT-ID

ARBGRP1070-2130597527-179

ANSVARIG

Jan Öström

VERSION

4.0

UPPRÄTTAD AV

Carola Wallstål

Innehåll

IT och Medicinsk teknik (Cosmic)	2
Nytt vårdinformationsstöd införs Q4 2024	2
1. Allmänna krav	2
1.1 System och applikationer	2
1.2 Nya system och applikationer	4
1.3 Utrustning	4
1.4 Medicintekniska produkter, tjänster samt anslutna informationssystem	5
1.4.1 EKG och spirometri	5
1.4.2 Övriga medicintekniska produkter och informationssystem....	5
1.4.3 Installationsarbete privata leverantörer	6
1.5 Utbildningar	6
2 Säkerhet	6
2.1 Informationssäkerhet	6
2.2 Kommunikation via krypterad länk – Sjunet.....	7
2.3 Brandvägg	7
2.4 Hantering av spär och genomförande av loggkontroller.....	7
2.5 Åtkomst till regionens nät och nationella tjänster	8
3. Support, IT-stöd och förebyggande underhåll	9
3.1 Support och IT-stöd för leverantörer i regionens regi.....	9
3.2 Support och IT-stöd för privata leverantörer	9
3.3 Förebyggande underhåll – FU-stopp	9
4. Övriga tjänster	9
4.1 System för återuppringning och telefoniväxel.....	9
4.2 M365 och e-post.....	10
5. Kompletterande avtal	10
6. Priser	11
6.1 IT- och MT-support och tjänster samt system/applikationer	11

IT och Medicinsk teknik (Cosmic)

I detta avsnitt specificerar beställaren vilka system och applikationer som är obligatoriska för leverantören och tillhandahålls av regionen. Avsnittet ger också en överblick av IT-stöd, medicinsk teknik samt tjänster som finns och kravställs för både offentliga och privata primärvårdsleverantörer inom Vårdvalet.

Nytt vårdinformationsstöd införs Q4 2024

Vårdinformationsstödet Cosmic ersätter VAS i december 2024.

Cosmic är ett vårdinformationsstöd med integrerade tillägg. Cambio är leverantör. Cosmic kommer att vara grundläggande stöd för vårddokumentation, vårdadministration och läkemedel, stöd för operationsplanering, anes-tesi/intensivvård, obstetrik, cytostatika samt drifttjänst, support och underhåll.

I det fall försening av införandet skulle uppstå kommer VAS fortsatt användas till dess att Cosmic driftsätts. Om införandet försenas gäller krav enligt bilaga 5 (VAS) istället för bilaga 4 (Cosmic) i Beställning Vårdval primärvård 2025. Bilaga 4 tillämpas därmed i det fall införandet av det nya vårdinformationsstödet Cosmic försenas och VAS således även behöver användas under 2025. Bilaga 5 ersätter bilaga 4 i dess helhet och gäller till dess att Cosmic driftsätts. Efter att Cosmic driftsätts upphör bilagan 5 att gälla och kraven i denna bilaga 4 blir tillämpliga.

1. Allmänna krav

1.1 System och applikationer

För att säkerställa patientsäkerhet och möjlighet till att kommunicera med samarbetspartners inom regionen ska alla leverantörer använda gemensamma tekniska lösningar listade i tabellen nedan. Vidare krävställer beställaren även viss utrustning, utbildning, säkerhetsåtgärder samt, till regionen anslutna, medicintekniska produkter och informationssystem.

System/applikation	Beskrivning	Kompletterande avtal
Vårdsystem		
VAS läs	Region Norrbottens vårdadministrativa system för visning av historisk patientinformation.	
Cosmic	Region Norrbottens nya vårdadministrativa system för hantering, visning och lagring av patientinformation.	

Skanning av patientjournal via Skanningsenheten på Regionarkivet	Journalhandlingar i pappersform ska skannas in och får gallras om en likalydande digital version av handlingen sparas i datorjournalen.	Kompletterande avtal tecknas med Region Norrbotten, Division Regionstöd
Mediaarkivet	Visningssystem för inskannade dokument i VAS. För detta krävs även Adobe Reader eftersom de inskannade dokumenten är pdf-filer. Systemet kan även användas för lagring av exempelvis bilder som ska analyseras av Regionens specialistvård enligt överenskommelse med analyserande verksamhet.	
Uniview	Visningssystem för röntgenbilder	
Journalia	Stöd för dosering av blodförtunnande medel	
Partus Client läs	Förlossningsjournalssystem för visning av historiskt data	
Labportalen	Mottagande och skickande av remisser/svar mot Region Norrbottens labb. Används bland annat inom OPT. För att utskrifter av etiketter ska fungera behöver den privata vårdgivaren en Zebra skrivare vilket de själva hanterar. De behöver även hämta/installera Zebra BrowserPrint från leverantörens hemsida. Privata vårdgivare administrerar sina egna användare. Objektspecialist på Lab kan ge ut administratörsbehörighet.	
Lifecare SP	Planeringssystem för vårdplanering mellan sjukhus, primärvård och kommun eller för vårdplanering i öppen vård	
EC-store	Databas för bildgivande enheter bl.a. för EKG	
Spirare	Databas för lagring av spirometri	
Sectra order management	System för att hantera röntgenremisser.	Avtal avseende extern access via HAG tecknas med IT/MT-stöd

System/applikation	Beskrivning	Kompletterande avtal
Administrativa system		
Datalagret	Visningsverktyg för datalager rapporter.	
Lisa	Listningsprogram för listning av patienter i Vårdval Norrbotten.	

Medusa	Ärenderegistrering till Teknikakuten	
Synergi	För registrering och hantering av avvikelser inom vården samt klagomålshantering	
Insidan & Vårdgivarwebben	Insidan är regionens interna webbplats, privata leverantörer har tillgång till vissa delar ex vådrutiner och riktlinjer. Vårdgivarwebben är webbplats för de privata aktörerna.	
Diabetes	För registrering/utlämning av diabeteshjälpmiddel till patient	
SITHS-kort	Signeringsverktyg	Kompletterande avtal tecknas med Region Norrbotten, Division Regionstöd
iHsak/HSA	Person- och organisationsregister.	Kompletterande avtal tecknas med Region Norrbotten, Regionstaben Hälso- och sjukvårdsavdelningen
E-frikort	Nationell tjänst som underlättar hanteringen av högkostnadsskydd inom hälso- och sjukvården	
Sjunet	Kvalitetssäkrat kommunikationsnät	Avtal tecknas med leverantör
Telefoni	Återuppringningssystem Tele Q	Kompletterande avtal tecknas med Region Norrbotten, IT/MT-stöd

1.2 Nya system och applikationer

I takt med digitaliseringen kan nya system/applikationer komma att krävställas för leverantörer inom Vårdval Norrbotten. I vissa fall kan kompletterande avtal behöva tecknas.

1.3 Utrustning

För att de privata leverantörerna ska kunna skriva ut via Terminal Server krävs skrivare enligt särskild förteckning. Mer info hittas på [IT/MT – Vårdgivarwebb Region Norrbotten](#). Leverantören svarar själv för inköp av korrekt skrivare.

Vidare ansvarar de privata leverantörerna själv för all lokal IT och MT-utrustning såsom datorer, skrivare, skärmar, brandväggar, EKG-apparat, spirometer, etc. inklusive service och underhåll.

Leverantörer i regionens regi erhåller IT- och MT-utrustnings och stöd kring dessa, av Region Norrbottens egen teknikstödsverksamhet och svarar för all erhållen utrustning och service i form av en årlig IT-kostnad.

1.4 Medicintekniska produkter, tjänster samt anslutna informationssystem

1.4.1 EKG och spirometri

Vid nyanskaffning av EKG och spirometri, som ska anslutas till regionen, åligger det den privata leverantören att säkerställa följande utrustning och mjukvara:

EKG

Artikel	Kommentar
Cardiolex Lexor 2100	EKG förstärkare
EC sense GriAnalys	Mjukvara
EC sense Kommunikation	Mjukvara
PC med Win 10	Utrustning

Spirometri

Artikel	Kommentar
Diagnostica Spirare SPS330	Spirometrihandtag
PC med Win 10	Utrustning

Detaljerad arbetsbeskrivning/fördelning av arbetsuppgifter mellan beställare och leverantör vid installation/service specificeras i bilaga för respektive system.

1.4.2 Övriga medicintekniska produkter och informationssystem

Nya medicintekniska produkter och informationssystem kan komma att krävas för leverantörer inom Vårdval Norrbotten. Vid eventuell nyanskaffning av dessa sker säkerställning av funktionalitet i samråd med Region Norrbotten. Samråd kan behövas ex. om utrustning/system behöver kommunicera med regionkopplad dator, integration med regionens system eller annan gemensam tjänst behövs samt om information behöver lagras i reg-

ionens databas.

Samråd sker mellan Region Norrbottens teknikstöd (Teknikakuten eller Ärendeportalen) och den privata leverantörens teknikstöd (se 3.2).

1.4.3 Installationsarbete privata leverantörer

För att få ett fungerande system med fungerande anslutning mot regionens databas krävs ett samarbete mellan Region Norrbottens och den privata leverantörens tekniska stöd.

1.5 Utbildningar

Utbildningsinsatser i de IT- och MT-system/applikationer som är aktuella hanteras från fall till fall.

Utbildningar i Cosmic är kravställda utifrån produktens CE-märkning. Detta betyder att användare av Cosmic ska vara utbildade i att använda systemet. Cosmic får endast användas enligt användardokumentationens beskrivning för avsedd användning.

Vidare kan viss utbildning i VAS komma att behövas, även under läsläge.

2 Säkerhet

En säker informationshantering innebär att alla leverantörer inom Vårdval Norrbotten kan identifieras och få lämpligt skydd genom tekniska och administrativa åtgärder. Säkerhetsåtgärderna ska tillgodose vård- och omsorgsgärens patientsäkerhet och integritet.

2.1 Informationssäkerhet

EU:s NIS-direktiv ställer krav på informationssäkerhet i nätverk och informationssystem för leverantörer av samhällsviktiga tjänster.

Informationssäkerhet handlar om att vidta åtgärder för att skydda olika typer av information. De skyddsåtgärder som vidtas ska bland annat förhindra att information läcker ut, förvanskas eller förstörs genom att tillgodose konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet. Konfidentialitet handlar om att endast behöriga personer får ta del av informationen. Riktighet handlar om att informationen går att lita på, att den är korrekt och inte är manipulerad eller förstörd. Tillgänglighet handlar om att informationen ska finnas åtkomlig och användbar när den behövs i enlighet med verksamhetens ställda krav. Tekniska lösningar verkställer informationens tekniska skydd från obehöriga samt att information kan återställas och återskapas enligt verksamhetens ställda krav.

Regionen äger rätt att genomföra riskanalyser när så bedöms lämpligt, till exempel vid en leverantörs anslutning till NLLnet. I övrigt är gällande lagstiftning och föreskrifter styrande för möjligheterna att kommunicera information mellan alla parter.

2.2 Kommunikation via krypterad länk – Sjunet

För att komma åt de obligatoriska tjänster som Region Norrbotten levererar måste vårdenheten vara ansluten till Sjunet. Sjunet är ett kvalitetssäkrat kommunikationsnät som är anpassat för de höga krav på tillgänglighet, stabilitet och överföringshastighet som ställs inom vård och omsorg. Alla organisationer, som behöver åtkomst till Region Norrbottens nätverk, är skyldiga att teckna avtal avseende Sjunet och följa Sjunets regler för informationssäkerhet som är reglerade av Ineras standardregelverk (Inera.se).

För att kunna upprätthålla den höga tillgängligheten som ställs på Sjunet är det viktigt att ingen ansluten organisation missbrukar hanteringen av Sjunet. Ett missbruk kan t.ex. handla om att transportera för stora volymer data via Sjunet, ha bristfälligt antiviruskydd eller att ha dålig koll över obehörig trafik på Sjunet. Allt missbruk kan försämra tillgängligheten för alla användare. Syftet med informationssäkerheten på Sjunet är därför att säkerställa att alla anslutna hanterar Sjunet som de ska för att skapa ett tryggt och kvalitetssäkrat kommunikationsnät som alla anslutna kan lita på.

Sjunets standardregelverk för informationssäkerhet är anpassad för organisationer som själva tar ansvar för att sätta upp sina brandväggsregler och för att styra sin trafik på ett korrekt sätt över Sjunet. Regelverket omfattar bland annat hantering av informationssäkerhet i allmänhet men ställer också krav på teknisk hantering av trafik över Sjunet. De allmänna kraven omfattar främst organisationsanpassningar för att kunna svara till hantering av digitalt data i allmänhet. De tekniska kraven omfattar god kontroll över den totala IT-infrastrukturen. Externa system som ligger utanför IT-miljön ska inte kunna komma åt Sjunet.

Den privata leverantören svarar själv för beställning av anslutning till Sjunet. Åtkomst till Cosmic, VAS och övriga system/applikationer sker via Terminal server. För att underlätta kommunikationen mellan NLLnet och leverantören skall IP-nät, ämnad för interna nät, väljas i samråd med IT/MT-stöd.

2.3 Brandvägg

Den privata leverantören rekommenderas en brandvägg i, för verksamheten, lämplig storlek och märke.

Leverantören i regionen regi täcks av regionens centrala brandvägg.

2.4 Hantering av spärr och genomförande av loggkontroller

Det åligger leverantören att regelbundet utföra loggkontroller i syfte att motverka obehörig åtkomst till patientinformation. Leverantören har skyldighet att på begäran av patient lämna information om den elektroniska åtkomst som förekommit i journalsystemet. Under hösten 2024 kommer processen för privata leverantörer att ta ut loggar från Cosmic att fastslås.

Journalsystemen uppfyller patientdatalagens krav på integritet genom att patienter kan begära spärr av sina journaluppgifter. När patienten önskar spärr av sina uppgifter ska leverantören erbjuda patienten möjlighet att spärra sin information genom att tillhandahålla hjälp att fylla i särskilt framtagna blankett och regionen ansvarar därefter för administrering av leverantörens spärr. Information från blankett registreras i Ineras nationella spärrtjänst vars information därefter hämtas in i journalsystemet.

2.5 Åtkomst till regionens nät och nationella tjänster

IT-system och tjänster utvecklas kontinuerligt till att kräva säker identifiering med hjälp av säkerhetstjänster som bygger på att användare är registrerad i den nationella HSA-katalogen och har tillgång till ett SITHS-kort. De flesta nationella e-tjänsterna använder sig av HSA och SITHS för bl.a. inloggning och behörighetshantering.

Regionen tillhandahåller plats för alla leverantörer i regionens interna HSA-katalog iHSAk. Region Norrbottens information i iHSAk speglas i sin tur till den nationella HSA-katalogen vilket är en förutsättning för bl.a. att kunna få ett SITHS-kort och därigenom kunna få tillgång till vårdtjänster såsom Pascal och NPÖ (Nationell patientöversikt). Information i iHSAk är också en förutsättning för bl.a. åtkomst till NLLnet och möjlighet för leverantören att medverka på 1177.se tjänst 'Hitta och jämför vård'.

Identifieringstjänsten SITHS är en säkerhetslösning och en e-legitimation som gör det möjligt för användare att identifiera sig med stark autentisering vid inloggning i e-tjänster. SITHS används också för kryptering av information när e-tjänster, system eller servrar ska kommunicera med varandra. SITHS används också för elektronisk signering av avtal, fakturor, journalhandlingar och recept. Regionen tillhandahåller en kortutgivningstjänst för SITHS-kort till de leverantörer som använder Cosmic. Avtal tecknas med varje vårdgivare som regionen utfärdar SITHS-kort till. SITHS-portal hittas på [Startsida - Vårdgivarwebb Region Norrbotten](#).

Regionen har ett avtal med Inera för sin anslutning till de gemensamma IT-infrastrukturlösningarna avseende HSA och SITHS-kort.

De privata leverantörerna tecknar ett s.k. tredjepartsavtal med Region Norrbotten gällande HSA och SITHS-kort. De ska även utse ett användarstöd i Cosmic samt en lokal administratör för iHSAk.

3. Support, IT-stöd och förebyggande underhåll

3.1 Support och IT-stöd för leverantörer i regionens regi

Leverantörer i regionens regi har tillgång till regionens support, Teknikakuten, via telefon och Ärendeportalen. Support och stöd ingår i en årlig IT-kostnad.

3.2 Support och IT-stöd för privata leverantörer

De privata leverantörer som ansluter sig till regionens nätverk och applikationer erhåller support avseende nät, system och applikationer som regionen erbjuder. Detta innebär stöd och support för datatrafik som sker innanför Terminal server-inloggningen. Supporten avser även problemlösning som uppstår vid användandet av de system/applikationer som regionen kräver (se 9.1.1).

Felanmälan ska göras till Teknikakuten via telefon (0920-710 10) eller via Ärendeportalen. Support begränsar sig till kontorstid 7.00–16.00.

För tillgång till Teknikakutens support under kontorstid samt felanmälan av IT-relaterade ärenden, tillkommer en årlig kostnad enligt prislista (se 9.6). I detta pris ingår ärendemottagning och utredning. Om utredningen skulle visa på fel hos leverantören sker en debitering av nedlagda timmar enligt timpris i prislista (se 6.1).

För stöd inom IT-infrastruktur ska den privata leverantören anlita en på marknaden väl etablerad IT-leverantör. Denna IT-leverantör ska fungera som en länk mellan IT/MT-stöd och leverantör av den tekniska plattformen.

3.3 Förebyggande underhåll – FU-stopp

Regionen har regelbundna förebyggande underhållsstopp i IT-miljön (FU-stopp). Dessa stopp infaller för närvarande den tredje onsdagen i varje månad kl. 17.00 - 23.00. Leverantören ska ha manuella rutiner för att säkerställa drift av nödvändig verksamhet vid driftavbrott som innebär att nät eller IT-stöd inte är tillgängligt.

Förebyggande underhåll kan i särskilda fall genomföras vid andra tillfällen och aviseras då som en planerad driftstörning via regionens intranät, Insidan.

4. Övriga tjänster

4.1 System för återuppringning och telefoniväxel

Leverantörer ska ha ett återuppringningssystem för att säkra god telefontillgänglighet. Det återuppringningssystemet som regionen tillhandahåller ska

användas av och erbjuds till alla leverantörer enligt samma villkor och kostnad (enligt prislista 9.6).

Återuppringningssystemet ger förutsättningar för att möta medborgarnas krav på tillgänglighet och god service samt kunna objektivt mäta telefontillgängligheten i enlighet med vårdgarantin. Avtal tecknas med alla vårdgivare som nyttjar återuppringningssystemet.

Leverantör ansvarar själv för egen telefonväxel. I regionens växel ska ett telefonnummer finnas för hänvisning till leverantörens växel.

4.2 M365 och e-post

Region Norrbotten har övergått till M365, vilket innebär att Region Norrbotten inte kan tillhandahålla M365 till privata leverantörer eftersom licenserna för Microsoft är kopplade till Region Norrbotten. Detta innebär att Region Norrbotten inte kommer leverera någon e-postlåda, e-postadress eller åtkomst till Officeprodukter till privata leverantörer.

När det gäller iHSAk-administratörer är Region Norrbottens rekommendation att de har e-post via Region Norrbotten och anledningen till det är att Region Norrbotten ej vill skicka användaruppgifter till extern e-postadress. Region Norrbotten kommer tillhandahålla M365 F3 för dessa administratörer och ge dem åtkomst till webmail på Terminal Servermiljön.

Region Norrbotten har installerat M365 Apps for Enterprise på Terminal Servermiljön, vilket möjliggör för privata leverantörer att kunna använda Officeprodukterna (Word och Excel), men då krävs att de privata leverantörerna har egna M365 licenser och minst E3.

5. Kompletterande avtal

I vissa fall ställer system-/applikationsleverantörer krav på att särskilda avtal tecknas mellan Region Norrbotten och leverantören. Den vanligaste orsaken till krav på särskilda avtal är hur licensreglerna mellan Region Norrbotten och aktuell systemleverantör är utformade.

Allt eftersom nya system/applikationer tillkommer kan nya avtal behöva tecknas. Detta sker löpande.

De system/applikationer, där det finns befintliga avtal på, redovisas i tabellen under avsnitt 6.1 eller under de specifika avsnitten.

6. Priser

6.1 IT- och MT-support och tjänster samt system/applikationer

System/applikation	Avgift exkl. moms (SEK)
Tillgång till Teknikakutens support (07:00-16:00), årskostnad	10 000
Timpris	1 200